

ابن ربّین طَبْرِي (وفات: حدود ۲۴۷ هجری قمری)

ابوالحسن علی بن سهل (ربّین) طبّری پزشک، داروشناس و دانشمند بزرگ ایرانی در قرن دوم و سوم هجری بود.

ابن ربّین طبّری احتمالاً در مرو زاده شده، ولی در طبرستان رشد و نمو یافته و در ری و سامرا پزشکی می‌کرده است. خانواده‌اش به علم و فضل، در خراسان و عراق شهره بودند. پدرش، یکی از بزرگان و دبیران مرو و صاحب حسب و نسب بود و در کنار شغل دبیری، حرفه طبابت را برای خدمت به خلق برگزید و به ربّین یا ربّنا (یعنی سرور و معلم ما) ملقب شد. ابن ربّین زبان‌های عربی، سریانی، عربی و یونانی و هم‌چنین علم طب، داروشناسی، فلسفه و هندسه را نزد پدرش آموخت. جوانی را در طبرستان و در خدمت حاکم آن ناحیه، مازیار بن قارن گذراند. پس از قتل مازیار در ۲۲۵ق، به سامرا مهاجرت کرد و دانش خویش در طب را در این شهر تکمیل کرد. از مهم‌ترین کشفیات ابن ربّین در پزشکی، تشخیص مسری بودن سل ریوی است. نام او و شاهکارش، فردوس‌الحکمه، از روزگار وی تا امروز پیوسته در منابع و متون تاریخی و علمی معتبر، بسیار به چشم می‌خورد. به‌راستی، این کتاب دایره‌المعارفی در علم پزشکی و یکی از کهن‌ترین و معتبرترین آثار جامع پزشکی ایران است.

ابن ربّین طبّری به‌رغم نزدیکی به امرا و حاکمان، از مال و منال دنیا دوری می‌جست و در این طریریال مشی‌ای زاهدانه داشت.